

2018-11-29

M/2018/01962/Ke

Miljö- och energidepartementet

Remissvar Statens gruvliga risker (SOU 2018:59)

Sammanfattning

Miljö- och energidepartementet har översänt betänkande av Gruvavfallsfinansieringsutredningen ”Statens gruvliga risker” (SOU 2018:59) på remiss. Utredningen lämnar förslag på åtgärder i syfte att förbättra system och säkerhet för efterbehandling och återställningsåtgärder vid gruvverksamhet.

Jokkmokks Kommun har tagit del av utredningen och tillstyrker utredningens förslag men har några synpunkter på utredningen som helhet.

Jokkmokks kommun ställer sig bakom SKL:s yttrande enligt bilagd fil och instämmer i vikten att få till stånd ett tydligt system för säkerheter vid efterbehandling i gruvverksamhet.

Synpunkter

Jokkmokks kommun anser att det är viktigt att en ny lag upprättas och står bakom utredningens förslag, där det tydligt framgår hur den ekonomiska säkerheten för efterbehandling av gruvverksamhet ska åtgärdas. Så att inte kommuner och skattebetalare får stå för kostnader som verksamhetsutövaren ska planera att säkerställa och åtgärda. Oavsett om det är planerad nedläggning, konkurs eller avbrott av annan orsak.

Det framkommer i utredning att Säkerhetsbeloppet ska beräknas så att det täcker de förväntade efterbehandlingskostnaderna, med hänsyn taget till flera omständigheter som kan påverka negativt. Beräkningarna ska även ta hänsyn till framtida pris- och löneutveckling. Något som Jokkmokks kommun ser

positivt på. Jokkmokks kommun föreslår att en miljöavgift införs. Där gruvverksamhet bidrar till utveckling i kommunerna, inom specifika områden.

Utredningen ger förslag på vad som ska efterbehandlas. SKL lyfter att förslagen bör förtydligas mer. Jokkmokks kommun står bakom SKL i resonemanget att tillägga, att hänsyn måste tas till förlorade natur- och rekreativvärden vid återställandet. Jokkmokks kommun betonar angelägenheten i att säkerställa en långsiktig säkerhet i gruvverksamheter. Att tillämpa försiktighetsprincipen i alla processer och tydliggöra de belopp som avsätts till miljöåterställningar.

Utredningen föreslår att kraven på åtgärder ska dokumenteras i en särskild efterbehandlingsplan och särskild beräkning av efterbehandlingskostnaden som ska prövas vid tillståndsgivning och revideras minst vart femte år. Jokkmokks kommun tycker att det är bra att efterbehandlingsplanen och kostnadsberäkningarna löpande uppdateras och är ett levande dokument. Vilket påverkar att verksamhetsutövare som aktivt och löpande arbetar med efterbehandling, förväntas behöva ställa lägre säkerheter, när kostnaderna för efterbehandlingen som återstår vid nedläggningstillfället blir allt lägre.

Jokkmokks kommun håller inte med utredningen att säkerheternas storlek ska beräknas utifrån ett osäkerhetspåslag med 75% sannolikhet, för att täcka kostnader för efterbehandling. Istället anser Jokkmokks kommun att osäkerhetspåslagen ska vara 100% enligt SKL yttrande. Verksamhetsutövare bör utgå från att till 100% täcka kostnader för efterbehandling som verksamheten åstadkommit som en del av helheten. Vilket i sig borde stärka de egna kraven på säkert arbete positivt och minska risken för att stat och kommun tvingas finansiera resterande kostnad.

Utredningen lyfter fram behov av tydligare beslutprocess när det gäller säkerheternas storlek och efterbehandling. Jokkmokks kommun anser att det är av största vikt att förtydliga myndigheternas respektive ansvarsfördelning. Idag är ansvaret splittrat på myndigheterna med ibland utdragna och tidskrävande processer. Jokkmokks kommun står bakom utredningens förslag att Riksgäldskontoret får uppdrag att vara tillsynsmyndighet för de ekonomiska säkerheterna, ger en bättre samlad kompetens för ekonomiska frågor. Samt att tillsyn för efterbehandlingsplanen ligger kvar under miljötillsynsmyndigheterna. Jokkmokks kommun vill även framhålla att kommuner som berörs av eventuell framtida gruvverksamhet, tidigt ska få inflytande vid tillståndprocessen, för att lyfta det kommunala medbestämmandet.

Robert Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande